

63. møde.

Onsdag den 16. februar kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler arbejdsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov om erhvervs-mæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.

Medlemmer af folketinget Jens Chr. Christensen, Anders Andersen, Niels Eriksen, Per Federspiel, H. C. Toft, Ninn-Hansen og Niels Ravn har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om en kornordning for høstårene 1965-66 og 1966-67.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov nr. 194 af 18. maj 1960 om erhvervs-mæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.*

Revisionen af uddannelsesloven for ikke-faglærte arbejdere blev ved lov nr. 146 af 21. april 1965 udskudt senest til folketingsåret 1967-68. Under forhandlingerne i tinget i foråret 1965 blev der fra forskellig side peget på, at forholdsvis få unge og forholdsvis få kvinder deltog i uddannelserne. Jeg gav tilsagn om at undersøge, om det inden den almindelige lovrevision ville være muligt at forøge tilgangen til uddannelseskurserne for disse grupper gennem en forbedring af de økonomiske vilkår, der bydes dem.

Det nu fremsatte lovforslag er et resultat af denne undersøgelse.

I forslagets bemærkninger er givet nogle talmæssige oplysninger om størrelsen af den godtgørelse, der ydes for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder under kursusdeltagelse. Endvidere er anført den gennemsnitlige arbejdsfortjeneste for ikke-faglærte arbejdere i april kvartal 1965. Indtægtstab under kursusdeltagelse for en ikke-forsørger udgør efter disse tal fra ca. 680 til ca. 800

kr. for en 3 ugers kursusperiode. I realiteten vil indtægtstab dog være endnu større, fordi gennemsnitslønningerne siden april 1965 er steget yderligere.

Der er næppe tvivl om, at dette indtægtstab virker i høj grad kølnende på interessen hos ikke-forsørgere — og det vil fortrinsvis sige de yngre arbejdere og kvinderne — for at deltage i kurserne. Man må jo her huske på, at de uddannelser, som loven tilbyder, ikke giver nogen garanti for, at kursusdeltagerne kan opnå bedre lønnet beskæftigelse efter uddannelsen. Heldigvis er dette ofte tilfældet, men uddannelserne tager jo også sigte på at forøge produktiviteten til gavn for erhvervslivet og dermed samfundet som helhed.

Lovforslaget sigter mod at give ikke-forsørgere, der er i beskæftigelse ved uddannelsens påbegyndelse, et 50 pct.s tillæg, ligesom forsørgerne får, når de afbryder arbejdet for at gå på kursus.

I tilslutning til lovforslagets bemærkninger vil jeg understrege, at forslaget ikke medfører en økonomisk ligestilling mellem forsørgere og ikke-forsørgere. Udgangspunktet for beregninger af godtgørelsen er stadig væk arbejdsløshedsunderstøttelsen, og den er jo forskellig for forsørgere og ikke-forsørgere.

Såfremt ændringsforslaget gennemføres, vil indtægtstab for en ikke-forsørger, der opfylder lovens arbejdsbetingelser, udgøre ca. 440-630 kr. i en 3 ugers periode. Indtægtstab for en forsørger uden børn vil udgøre ca. 200-360 kr.; for en forsørger med 2 børn ville indtægtstab udgøre ca. 50-210 kr. Godtgørelsen kan dog efter gældende regler højst udgøre 90 pct. af fagets gennemsnitsløn, og i sidstnævnte tilfælde ville indtægtstabet derfor i hvert fald blive 115 kr. for en 3 ugers periode.

Reglen i uddannelseslovens § 9 om ydelse af et særligt tillæg til godtgørelsen til beskæftigede forsørgere blev i 1960 begrundet med den store betydning, det måtte tillægges, at ikke blot arbejdsledige, men også beskæftigede arbejdere fik økonomisk mulighed for at uddanne sig. Under de dengang herskende beskæftigelsesforhold måtte det imidlertid påregnes, at en stor del af kursisterne ville være arbejdsledige. Forskellen mellem godtgørelsen til forsørgere og ikke-forsørgere var ud fra denne forudsætning i

[Arbejdsministeren.]

det overvejende antal tilfælde begrænset til forskellen i understøttelsessatserne. Med det høje beskæftigelsesniveau, vi senere er nået frem til, opnår omtrent 90 pct. af forsørgerne det særlige tilskud på 50 pct. Forskellen mellem godtgørelserne til ikke-forsørgerne og den løn, de må give afkald på, er nu blevet så stor, at det blandt ikke-forsørgerne i hovedsagen kun er de arbejdsledige, der søger kurserne.

Når regeringen har ment, at der burde rettes på dette forhold allerede inden den almindelige revision af loven, er det ud fra det synspunkt, at det er af den allerstørste betydning for erhvervslivet og dermed for det danske samfunds konkurrenceevne, at alle bestræbelser rettes mod at dygtiggøre arbejdskraften og ikke mindst den yngre del af denne.

Under lovforslagets forberedelse har man været inde på tanken om at sætte godtgørelsen for tab af indtægt og arbejdsmuligheder i bestemte forhold til arbejdsmarkedets gennemsnitsfortjenester. Jeg finder imidlertid ikke, at en så vidtgående ændring bør overvejes uden forbindelse med den revision af hele lovens opbygning og principper, som skal finde sted i folketingsåret 1967-68.

Ordføreren for forslagsstillerne (Jens Chr. Christensen): Jeg har herved den ære på venstres og det konservatives folkepartis vegne at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om en kornordning for høstårene 1965-66 og 1966-67.

Ved tredje behandling af forslaget til kornloven i folketingsåret 1964-65 bebudede partierne venstre og det konservative folkeparti, at de ville fremsætte forslag om forlængelse af brødkornsordningen til også at gælde for høståret 1966-67, hvis landbrugs økonomiske forhold ikke bedredes for det kommende år.

Landbrugets økonomiske forhold har, som alle ved, ikke vist nogen bedring i det snart forløbne høstår — tværtimod. Hvis der ikke gennemføres en ordning, der indebærer, at landbruget kan afsætte sin avl af brødkorn til garanterede priser, vil der opstå den situation umiddelbart efter høsten i år, at udbuddet af korn, såvel brødkorn som foderkorn, vil blive af en sådan størrelse,

at priserne vil trykkes betydeligt ned under den fastlagte basispris. Dette vil betyde, at de økonomisk dårligst stillede landmænd tvinges til at afhænde deres høst til en underpris.

En sådan situation kan i nogen grad afhjælpes ved at gennemføre det hermed fremsatte lovforslag. Jeg anbefaler det derfor til det høje tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *A. C. Normann* til forsvarsministeren:

„Er ministeren under hensyn til den redegørelse, der foreligger fra et betydeligt antal faste beboere i Ho-Oksby og Ål området, sammenholdt med regerings-tilsagnet om at spare yderligere 125 mill. kr. på statsbudgettet, villig til at tage ekspropriationssagen vedrørende militære arealer i Oksbølområdet op til ny overvejelse?“

A. C. Normann: Jeg for min del er ikke sagkyndig nok til at kunne vurdere de argumenter imod klitdirektørens bedømmelse af situationen omkring ekspropriationssagen i Oksbølområdet, som anføres i den henvendelse, mange lokale beboere nu har rettet til folketingets medlemmer, og jeg kan heller ikke bedømme sandflugtsmulighederne i tilfælde af en gennemskæring af klitplantagerne — det er vel noget, der må afhænge af åbningens retning og af bundforholdene — men jeg ved, at der er givet os oplysninger forud for ekspropriationsplanens godkendelse i finansudvalget, som den skrivelse, der nu er omdelt, synes at dementere, især oplysningen om, at kun ganske få eller næsten ingen af de beboere, der rantes, var imod ekspropriationen, som formodedes at skaffe dem en højere pris for deres ejendomme, end de ellers kunne få. Nu foreligger der over 50 lokale underskrifter, som bevidner, at dette ikke er tilfældet.

Også andre forhold ser anderledes ud end dengang. Det gælder f. eks., at beregningerne over udgifterne ikke synes at kunne holde, når vejmlægninger og forskellige erstatningskrav medtages, og det gælder